

Høringsnotat

Biblioteksplanen 2019-2023 - Kultur- og Fritidsforvaltningens bemærkninger til de indkomne høringssvar

5. september 2019

Sagsnummer
2018-0219620

Dokumentnummer
2018-0219620-32

I perioden 20. juni til 30. august 2019 har *Biblioteksplanen 2019-2023* været i offentlig høring med 19 indkomne høringssvar til følge. Kultur- og Fritidsforvaltningen er taknemmelig for de indkomne høringssvar og den store interesse for bibliotekerne, som kommer til udtryk heri.

Biblioteksplanen 2019-2023 angiver en række prioriteringer i biblioteksudviklingen og er, som enhver anden strategi, udtryk for valg og fravalg. I høringssvarene fremgår en bred vifte af ønsker og forslag til opgaver, der kan løftes af Københavns Biblioteker, mens der angives få forslag til fravalg.

Høringssvarene samt resultaterne af de brugerundersøgelser, som flere lokaludvalg har foretaget i forbindelse med høringssvarene, har ikke desto mindre givet anledning til nye drøftelser af indholdet i biblioteksplanen. De prioriteringer og fokusområder, som var indeholdt i biblioteksplanen før høringssvarene, er fastholdt, men høringssvarene har givet anledning til en række mindre ændringsforslag.

Ændringsforslagene fremgår af dette notat og er indarbejdet i den version af biblioteksplanen, som Kultur og Fritidsudvalget skal tage stilling til på udvalgsmøde d. 30. oktober 2019. Notatet er opdelt i biblioteksplanens fire fokusområder efterfulgt af et afsnit med generelle bemærkninger. Flere høringssvar indeholder desuden lokale opmærksomhedspunkter, der ikke adresseres i notatet, men videregives til lokale chefer. For en gennemgang af høringssvarene henvises til resumé af høringssvarene (bilag 2) eller høringssvarene i deres fulde længde (bilag 4).

Det fysiske bibliotek

Mange af høringssvarene indeholder kommentarer til biblioteksplanens fokus på det fysiske bibliotek, herunder betjening, personale, indretning og tryghedsskabende initiativer. Kommentarerne giver anledning til følgende bemærkninger og tilføjelser i biblioteksplanen:

- **Vedr. tilgængelighed**
Kultur- og Fritidsforvaltningen noterer sig, at høringssvarene overvejende er positive overfor biblioteksplanens tydelige ambition om at forbedre de fysiske biblioteker. Flere høringssvar kommer med konkrete forslag til profilbiblioteker og samlokaliseringer, som vil tjene til inspiration i det videre arbejde, men ikke indgår i biblioteksplanen. En kommentar angående

Biblioteksudvikling og
Hovedbiblioteket
Bibliotekssamarbejde
Krystalgade 15
1172 København K

EAN-nummer
5798009780249

tilgængelighed giver imidlertid anledning til følgende tilføjelse i biblioteksplanens afsnit om det fysiske bibliotek (side 3):

“Ved nyindretning og samlokalisering skal tilgængelighed for alle brugergrupper stå som centralt princip, så borgere, uanset alder og behov, kan tilgå bibliotekerne.”

- **Vedr. tryghedsskabende initiativer**

Mens hørings svarene er enige om, at biblioteksrummet skal være et trygt sted at opholde sig både i den betjente og selvbetjente åbningstid, er der delte meninger om, hvorvidt flere frivillige aktiviteter eller mere personale om aftenen er det mest effektive initiativ. Kultur- og Fritidsforvaltningen vil gerne understrege, at der ikke er tale om, at aktiviteter skal erstatte den betjente åbningstid, men supplere den med flere aktiviteter i biblioteksrummet i den selvbetjente åbningstid. Hørings svarene på dette område giver anledning til følgende tilføjelse i biblioteksplanens afsnit om nyindretning, der skaber tryghed (side 3):

“Der skal være plads til alle på biblioteket, men ingen bør føle sig utrygge – uanset om de besøger biblioteket i den betjente eller selvbetjente åbningstid. Nyindretning og brugerdrevne aktiviteter kan afhjælpe problemet på nogle biblioteker, mens mere personale eller ændrede åbningstider kan være nødvendigt på andre.”

- **Vedr. betjening og personale:**

Det er glædeligt at se, at vigtigheden af fagligt kvalificeret personale i biblioteksrummet pointeres i flere hørings svar, da kompetenceudvikling af medarbejderne de seneste år har været højt på dagsorden i bibliotekerne. Når der samtidig udtrykkes en bekymring i hørings svarene for, om indførelsen af nye betjeningsformer vil kompromittere personalets faglighed, giver det anledning til følgende tilføjelse i biblioteksplanens afsnit om nye betjeningsformer (side 5):

“Dette kræver et øget fokus på personalets kompetenceprofiler, så borgerne møder medarbejdere, der kan håndtere deres forespørgsler. Desuden skal der arbejdes med nye målrettede aktiviteter, der udnytter de faguddannede medarbejders særlige kompetencer.”

Det digitale bibliotek

En mindre andel af hørings svarene indeholder kommentarer til biblioteksplanens fokus på det digitale bibliotek og giver anledning til følgende bemærkninger og tilføjelser i biblioteksplanen:

- **Vedr. hjælp til digitale tilbud:**

Flere hørings svar udtrykker tilfredshed med biblioteksplanens fokus på bibliotekets digitale tilbud og understreger i forlængelse heraf, at det er vigtigt, at borgerne har mulighed for at få hjælp til de digitale tilbud. Borgerne kan i dag få hjælp i den

betjente åbningstid, via Biblioteket Online og i de frivillige IT-caféer, der afholdes på flere biblioteker. Høringssvarene giver anledning til følgende tilføjelse i biblioteksplanens afsnit om brugervenlige digitale tilbud (side 7):

”Det er i forlængelse heraf vigtigt, at de fysiske biblioteker fortsat huser tilbud som IT-caféerne, hvor borgere blandt andet kan få hjælp til bibliotekets digitale tilbud.”

- **Vedr. brugervenlighed og begrænsning på lån fra eReolen**

Det er glædeligt at konstatere, at flere høringssvar betoner vigtigheden af synlige og brugervenlige digitale tilbud, da det netop har været et fokuspunkt de seneste år i bibliotekernes strategi for det digitale bibliotek og fortsat vil være det med biblioteksplanen. I et høringssvar udtrykkes ønske om mulighed for flere lån pr. måned på eReolen, hvilket også er indeholdt i biblioteksplanens indsats for omprioritering af materialekontoen. Ønsket giver anledning til følgende tilføjelse i biblioteksplanens afsnit om omprioritering af materialekontoen (side 9):

”Opprioritering af e-bøger på det digitale område har til hensigt at muliggør flere digitale lån på eReolen pr. måned for brugere.”

Litteratur og læsning

Kultur- og Fritidsforvaltningen konstaterer, at der i høringssvarene udtrykkes stor tilfredshed med de indsats, der er indeholdt i biblioteksplanens fokusområde *Litteratur og læsning*. Det understreges i flere høringssvar, at særligt formidling af de fysiske materialer er vigtigt, hvilket adresseres i biblioteksplanens indsats for bedre litteraturformidling i biblioteksrummet.

Enkelte høringssvar kommer med konkrete forslag til, hvordan litteraturformidlingen bør og ikke bør tage sig ud i biblioteksrummet. Forslagene giver ikke anledning til tilføjelser eller ændringer i biblioteksplanen, men tages til efterretning i det videre arbejde med realisering af biblioteksplanen.

Børn og unge

Høringssvarenes kommentarer til fokusområdet *Børn og unge* giver anledning til følgende bemærkninger og tilføjelser i biblioteksplanen:

- **Vedr. forbedring af børnebibliotekerne**

I forbindelse med en kommentar om, at det er u hensigtsmæssigt at adskille børne- og voksenbiblioteker, vil Kultur- og Fritidsforvaltningen gerne understrege, at der med fokus på bedre og større børnebiblioteker ikke er tale om en adskillelse, men snarere en zoneopdeling af børne- og voksenområder på samme matrikel.

Et andet høringssvar foreslår at integrere voksen- og ældreområder i børnebibliotekerne, hvilket giver anledning til en

præcisering i biblioteksplanens afsnit om fokus på børn og unge (side 11):

“Målet er, at bibliotekerne får større og bedre børnebiblioteker med god plads til børn og deres voksne.”

- **Vedr. børn som målgruppe og samarbejder på tværs**

Flere hørings svar udtrykker overordnet tilfredshed med, at der i biblioteksplanen er fokus på tilbud til førskolebørn og skolebørn. Imidlertid gives der også udtryk for, at indsatserne bør gælde alle børn og ikke kun udvalgte børn. Kultur- og Fritidsforvaltningen vil gerne pointere, at langt størstedelen af indsatserne rettet mod børn og unge er målrettet alle børn, men vil med formuleringerne “udvalgte børn” og “visse daginstitutioner og skoler” gerne skabe rum for lokale prioriteringer af, hvilke skoler og institutioner, der har særligt brug for opsøgende indsatser.

Et enkelt hørings svar påpeger, at det ikke bør være Københavns Bibliotekers opgave alene at sikre gode digitale bibliotekstilbud til børn og unge. Det bør så vidt muligt foregå i samarbejde med andre kommuner, hvilket Kultur- og Fritidsforvaltningen er enig i. Bemærkningen giver anledning til følgende tilføjelse i biblioteksplanens afsnit om digitale bibliotekstilbud til børn og unge (side 13):

“Hvor muligt, søges indsatserne løftet i nationalt regi eller i samarbejde med andre kommuner.”

Generelle bemærkninger

Flere hørings svar påpeger, at de gerne havde set en større borgerinvolverende proces i forbindelse med udarbejdelsen af biblioteksplanen. Kultur- og Fritidsforvaltningen noterer sig dette synspunkt og gør samtidig opmærksom på, at der har været afholdt borgermøde i alle bydele og foretaget flere spørgeskemaundersøgelser. Senest har udkastet til biblioteksplanen været i offentlig høring, hvor alle borgere har haft mulighed for at kommentere det. I forlængelse af ønsket om øget borgerinvolvering foreslås det i et hørings svar, at der lokalt i bydelene afholdes borgermøder eller høringer, når biblioteksplanen skal konkretiseres lokalt. Forslaget viderefremmes til de lokale chefer i bydelene.

I flere hørings svar udtrykkes der desuden bekymring for, om biblioteksplanens indsatser kan løftes indenfor bibliotekernes nuværende økonomiske ramme. Kultur- og Fritidsforvaltningen anerkender denne bekymring og ønsker i samme omgang at gøre opmærksom på, at der i efteråret 2019 udarbejdes en handlingsplan for, hvordan biblioteksplanen kan realiseres med de ressourcer, som er til rådighed for bibliotekerne. Dog skal det i den forbindelse understreges, at biblioteksplanen er udtryk for prioriteringer, valg og fravalg, hvorfor realisering af planen indebærer, at der flyttes ressourcer fra andre områder til de beskrevne indsatser i biblioteksplanen.